

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
“ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

**Методичні рекомендації щодо виконання курсової
роботи з навчальної дисципліни «Міжнародний туризм»
студентами спеціальності 242 «Туризм» ступеня магістра**

ПОЛТАВА – 2016

Автори: **Шуканов П.В.**, професор кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”, доктор географічних наук

Карпенко Н.М., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”

Литовченко І.В., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”, кандидат географічних наук.

Логвин М.М., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”, кандидат географічних наук

Рецензенти: **Скляр Г.П.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”

Шевчук С.М., кандидат географічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри географії та краєзнавства Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Методичні рекомендації
обговорено і схвалено
на засіданні кафедри туристичного
та готельного бізнесу

Узгоджено
Начальник науково-методичного центру
управління якістю діяльності

Узгоджено
Директор науково-навчального центру

ВСТУП

Курсова робота є одним з видів навчальної роботи у вищих навчальних закладах. Курсова робота як складне комплексне завдання, виконується не лише на основі знань з даної навчальної дисципліни, а й на основі знань з інших дисциплін. В процесі виконання курсової роботи студенти поглиблюють знання з відповідного предмету та суміжних дисциплін, вдосконалюють навички аналізу статистичного та фактичного матеріалу, роботи з науковою і навчальною літературою, вчать застосуванню наукових методів у дослідженні факторів, сучасних тенденцій та інноваційних стратегій розвитку міжнародного туризму.

Курсова робота або її окремі розділи можуть стати в подальшому темою наукової роботи чи складовою частиною дипломної роботи. Якість виконання курсової роботи є достатнім показником рівня навченості та наукової підготовки студента.

Курсова робота з дисципліни “Міжнародний туризм” також сприяє студентам у закріпленні загальної методики та технології виконання курсових і дипломних робіт.

1. Загальні положення

1. Курсова робота є індивідуальним самостійним навчальним завданням, що виконується на основі літературних джерел, статистичних збірників, фактичного матеріалу підприємств, фірм, організацій.

2. На допомогу студентам в написанні курсової роботи кафедрою призначається керівник. Керівник курсової роботи: затверджує план курсової роботи; визначає дні проведення консультацій для виконання курсової роботи; перевіряє хід виконання курсової роботи; рецензує виконану курсову роботу.

3. Обсяг курсової роботи повинен складати 30-35 сторінок, надрукованих відповідно до вимог оформлення тексту. У цей обсяг не враховуються: список джерел, додатки, ілюстрації, що займають повну сторінку. Кінцевий обсяг погоджується з науковим керівником в залежності від теми.

4. Робота повинна мати характер наукового дослідження з достатньою аргументацією.

5. Виконання курсової роботи передбачає наступні етапи:

- 1) вибір теми (дивись розділ 4.1);
- 2) складання плану;
- 3) складання списку використаних джерел за темою курсової роботи;

4) опрацювання літературних джерел та збір фактичного і статистичного матеріалу;

5) обробка та аналіз зібраного матеріалу;

6) написання тексту;

7) виконання графічних і картографічних робіт;

8) технічне оформлення роботи;

9) перевірка та рецензування роботи;

10) захист курсової роботи.

6. У відповідності з графіком виконання курсової роботи студенти періодично звітують про хід її виконання перед керівником роботи. Графік виконання курсових робіт затверджує кафедра.

2. Вимоги до змісту курсової роботи

Кожна наукова робота, в т.ч. курсова робота, має свій об'єкт і предмет дослідження, і це слід враховувати при виборі теми та її виконанні. Так, наприклад, в темі “Сучасні тенденції розвитку в'їзного туризму в Україні” об'єктом дослідження є одна із форм міжнародного туризму - в'їзний туризм, як соціально-економічне явище, що розвивається в Україні. Предметом дослідження даної теми є певні аспекти об'єкту, а саме – його функції, фактори та сучасні тенденції розвитку, структура, географія та потужність туристичних потоків .

Таким чином, визначальною особливістю курсової роботи з міжнародного туризму є глибокий аналіз передумов та факторів розвитку міжнародного туризму як у світі так і в окремих його регіонах та країнах що обумовлюють структуру, потужність, географію туристичних потоків, місткість та регіональні особливості ринку міжнародного туризму.

Обов'язковою умовою курсової роботи з міжнародного туризму є наявність ілюстративного (таблично-графічного) матеріалу, аналітичної частини та картографічних робіт.

3. Вимоги до структури курсової роботи

Курсова робота повинна мати такі складові:

1. Титульна сторінка (див. додаток А);
2. План, затверджений керівником (див. додаток Б);
3. Зміст (див. додаток В);
4. Вступ;
5. Текст роботи (з виділенням розділів, підрозділів, пунктів відповідно плану);
6. Висновки;

7. Список використаних джерел;
8. Додатки (*при потребі*)

Зміст подається з найменуваннями розділів роботи та номерами початкових сторінок усіх розділів, в т.ч. вступу. У вступі автор відзначає актуальність досліджуваних у роботі проблем, визначає об'єкт та предмет дослідження, окреслює завдання та мету дослідження, дає загальну характеристику проведеної роботи, використаних методів дослідження. Як правило, кількість завдань відповідає кількості підрозділів дослідження; кожному завданню повинен відповідати певний висновок у кінці роботи. Обсяг вступу становить 3–5 сторінок.

В тексті курсової роботи повинен міститися огляд літератури за обраною темою, де особливе місце варто приділити аналітичному огляду наукових публікацій з досліджуваних проблем, характеристик методів та моделей дослідження, здійснюється глибокий аналіз усіх аспектів конкретного об'єкту дослідження на основі зібраної і обробленої інформації. Метою такого аналізу є з'ясування сучасних тенденцій стану досліджуваного об'єкту, ідентифікація існуючих проблем. Аналіз повинен доповнюватися таблицями, графічними та картографічними ілюстраціями,.

У висновках викладають найважливіші результати проведеного дослідження. Висновки – це завершальна частина роботи, яка значною мірою визначає завершеність роботи в цілому.

Список використаних джерел складається у відповідності до стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

До складу додатків включаються додаткові ілюстрації, таблиці, матеріали, які не ввійшли до основної частини роботи.

4. Етапи виконання курсової роботи

4.1. Вибір теми

Студенту необхідно ознайомитися з тематикою, що рекомендує кафедра, і вибрати одну з тем. Студент може запропонувати свою тему курсової роботи у контексті проблем розвитку міжнародного туризму. Після обрання теми студент пише заяву на ім'я завідувача кафедри з проханням затвердити вибрану тему курсової роботи (додаток Г).

4.2. Складання плану

План курсової роботи готується студентом. Кількість питань і порядок їх в плані визначається у кожному конкретному випадку із урахуванням специфіки теми курсової роботи. Керівник перевіряє і в разі необхідності

уточнює план. Узгоджений план затверджується керівником і є, з одного боку, офіційним допуском студента до виконання даної курсової роботи, з іншого, – керівництвом до її виконання (додаток Б). *Змінювати план в процесі виконання роботи можливо тільки за погодженням з керівником. Курсові роботи, виконані без затвердженого плану, або за планом, зміненим без відома керівника, на перевірку не приймаються.*

4.3. Складання списку використаних інформаційних джерел за темою курсової роботи

Після вибору теми курсової роботи складається список використаних джерел. Роботу з інформаційними джерелами слід розпочинати з опрацювання монографій, фахових статей, статистичних щорічників, підручників, навчальних посібників, а далі використовувати додаткову літературу, що висвітлюють обрану тему. Як правило, різні інформаційні джерела подають лише окремі питання (аспекти) курсової роботи. При підборі літератури слід звернутися в бібліографічний відділ бібліотеки, читальний та електронний читальний зали університету.

Важливим джерелом фактичного та цифрового матеріалу є періодичні видання, статистичні щорічники України, туристичні довідники та специфічні міжнародні джерела інформації, що є на сайтах Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО), Організації Об'єднаних Націй, Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) і інших. У курсовій роботі обов'язково повинні бути посилання на використані літературні джерела.

4.4. Опрацювання інформаційних джерел та збір фактичного і статистичного матеріалу

Необхідною передумовою виконання курсової роботи є глибоке й детальне попереднє вивчення теми. Керуючись складеним списком літератури, треба послідовно перечитувати або переглядати інформаційні джерела, відбираючи потрібні положення, фактичні та цифрові дані.

Важливим джерелом інформації є географічні карти. Студент повинен вміти користуватися різними видами карт. На основі карт можна встановлювати певні закономірності, обґрунтовувати зв'язки в природі, суспільстві, господарській і туристичній діяльності.

4.5. Обробка та аналіз зібраного матеріалу

Після того, як підбрано матеріал, необхідно здійснити його узагальнення, аналіз і обробку. Так, при виконанні роботи «Сучасні тенденції розвитку в'їзного туризму в Україні» необхідно проаналізувати і розкрити:

1) ідентифікувати та проаналізувати фактори розвитку досліджуваного об'єкту (природні, історичні, геополітичні, правові, соціально-економічні, візовий режим України тощо)

2) здійснити оцінку ресурсно-туристичного потенціалу (структура, запаси, розміщення, атрактивність);

3) проаналізувати динаміку, структуру та географію в'їзних туристичних потоків;

4) виявити та охарактеризувати найпривабливіші в Україні для іноземних туристів регіони, курорти та центри;

5) виявити стримуючі чинники розвитку в'їзного туризму в Україні та можливі шляхи їх усунення;

Окремі показники, що характеризують досліджуваний об'єкт необхідно картографувати, щоб відобразити його територіальну диференціацію в розрізі регіонів України чи світу..

4.6. Написання тексту

Після опрацювання цифрового матеріалу і одержання необхідних розрахунків можна розпочинати написання чорнового варіанту роботи.

Під час написання тексту і побудови структури роботи слід керуватися такими принципами:

1. Курсова робота повинна мати характер аналітичного дослідження.
2. В роботі варто не лише характеризувати об'єкти і процеси міжнародного туризму, але й обґрунтовувати їх розвиток.
3. Необхідно запобігати в роботі фрагментарності. Всі розділи роботи повинні бути логічно пов'язані – наступне повинне витікати з попереднього.
4. При використанні інформаційних джерел цитати беруться в лапки і робиться посилання на джерело. Аналогічно роблять посилання на першоджерела при використанні графічних і картографічних робіт;
5. В роботі необхідно широко застосувати наукові методи аналізу, синтезу та порівняння.

4.7. Виконання графічних і картографічних робіт

Графічні і картографічні роботи є невід'ємною складовою частиною курсової роботи з міжнародного туризму. До графічних робіт відносять: таблиці, графіки, діаграми.

До картографічних робіт в міру зростання складності відносять: картосхеми, картодіаграми, картограми, комбіновані картографічні роботи.

Під час виконання курсової роботи можна комбінувати графічні та картографічні роботи: графік-діаграма, картодіаграма-картограма.

Графічні та картографічні роботи є одним із методів узагальнення і

аналізу зібраного за вибраною темою, цифрового та фактичного матеріалу. Вони синтезують та концентрують інформацію, що дозволяє скоротити текстуальну частину роботи. Графічні та картографічні роботи повинні бути виконані виразно, точно і технічно бездоганно.

Графік – графічна робота, за допомогою якого здійснюється аналіз розвитку (зміни) явищ, процесів, території в часі. Графік повинен мати вертикальний і горизонтальний масштаб.

Діаграми можуть бути кількох видів: порівняльні, динамічні, структурні. Порівняльні діаграми складаються для співставлення (порівняння) окремих показників досліджуваних процесів на базі окремих турфірм, територій, країн, регіонів світу. Для ілюстрації показників використовуються (площинні) або об'ємні геометричні фігури (прямокутник, куб, коло і т.п.).

Динамічна діаграма – це зображення одних і тих графічних знаків різних розмірів, що передають динаміку певного процесу. Наприклад, за допомогою прямокутників різної висоти можна зобразити динаміку показників в'їзного туризму і т. п.

Структурні діаграми використовуються для ілюстрації структури об'єкту, процесу, явища. Найчастіше структурна діаграма зображається у вигляді кола, поділеного на сектори, розміри яких прямо пропорційні питомій вазі частин у єдиному цілому. За допомогою цього виду діаграм можна показати, наприклад, структуру туристичних послуг, питому вагу окремих країн і т.п.

Картосхема складається для ілюстрації розміщення туристично-рекреаційних об'єктів, регіонів, напрямів туристичних потоків тощо.

Картодіаграма – складається для ілюстрації розміщення валових показників. Наприклад, для ілюстрації показників чисельності візних туристів по областях України можна скласти стовпчикову картодіаграму “В'їзний туризм у регіонах України”. З цією метою на контурній карті України в межах кожної області будується стовпчик, висота якого у масштабі відповідає кількості туристів в конкретній області.

Картограма – найскладніша картографічна робота, за допомогою якої ілюструється інтенсивність процесів, зокрема кількість туристичних прибуттів, частка в'їзного туризму у структурі міжнародного туризму або загальних грошових надходженнях від туристичної галузі в розрізі регіонів країни, країн або регіонів світу.

Комбінована картографічна робота – це вид картографічної роботи, який базується на використанні кількох способів картографічного зображення. На цій картографічній основі можна за допомогою картограми показати економічну діяльність території та вклад у неї туристичної сфери.

5. Правила оформлення роботи

Робота оформлюється відповідно до наступних вимог:

1. Курсова робота має бути набрана на комп'ютері або надрукована машинописним способом у відповідності до стандарту на виконання документів.

2. Робота оформлюється на аркушах А 4 (210x297 мм) через 1,5 інтервали із розрахунку не більше 40 рядків на сторінці (з висотою знаків не менше 1,8 мм). Розміри поля: ліве, верхнє, нижнє – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм.

3. Окремі слова та формули, які вписуються до надрукованого тексту, мають бути чорного кольору та мати близьку до основного тексту густоту. Власні імена наводяться мовою оригіналу (при першому згадуванні обов'язково).

4. Заголовки структурних частин курсової роботи „ВСТУП”, „РОЗДІЛ”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ” друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої) з абзацного відступу (5 знаків). Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовками та наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків. Не можна розміщувати заголовок в нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

5. Підрозділи нумеруються арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставиться крапка. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка. Наприклад, 1.1., 1.2. і т.д.

6. Сторінки курсової роботи нумеруються арабськими цифрами в правому верхньому куті сторінок із збереженням наскрізної нумерації всього тексту. Титульний аркуш теж включають до нумерації, але номер сторінки не ставлять.

7. Такі структурні елементи як вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Але всі аркуші, на яких розміщені задані структурні частини курсової роботи, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати „1.Вступ”, або „5.Висновки”.

8. Ілюстрації (графічні або картографічні роботи) і таблиці необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання в роботі.

9. Ілюстрації позначаються словом „Рис.” і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

10. Номер ілюстрації складається з номеру розділу і порядкового номера ілюстрації між якими ставиться крапка, наприклад, Рис.1.2 – другий рисунок першого розділу. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

11. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис „Таблиця” із значенням її номера. Номер таблиці складається з номеру розділу і порядкового номеру таблиці, між якими ставиться крапка.(наприклад, „Таблиця 1.2” – друга таблиця першого розділу).

12. Формули та рівняння наводять безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка, з полями зверху та знизу не менше одного рядка.

13. Номер формули або рівняння складається з номеру розділу і порядкового номера, розділених крапкою. Номер проставляється в круглих дужках на рівні формули в крайньому правому положенні на рядку.

14. Пояснення символів та числових коефіцієнтів формул слід наводити безпосередньо під формулою, в тій самій послідовності, в якій вони наведені в формулі. Перший рядок пояснень починають з абзацу словом „де” без двокрапки. Пояснення кожного символу необхідно починати з нового рядка.

15. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарата, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список – одна із істотних складових курсової роботи, що демонструє рівень самостійної роботи студента і глибину проведених ним досліджень.

16. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних показників повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. Літературні джерела розташовуються в алфавітному порядку прізвищ авторів або назв, якщо прізвища авторів ідуть після назви книги. Вказуються прізвище та ініціали автора, назва книги, видавництво, місто, рік видання, кількість сторінок. Окремі статті з журналів або газет також розміщують в загальному алфавітному порядку: прізвище та ініціали автора, назва статті, назва журналу (газети), номер та рік видання, сторінки на яких вміщена стаття.

17. Посилання в тексті роботи на літературні джерела роблять у відповідності з їх переліком і списку використаних джерел у квадратних дужках. При цьому вказують цифру, під якою використана праця подається у списку джерел (наприклад [12], а якщо йдеться про посилання на ряд праць, то [15, 22, 45]). При прямому цитуванні, запозиченні рисунків,

формул, таблиць після номера джерела вказується і точна сторінка, з якої взяте запозичення: [15, с. 132]. У випадку прямого цитування, текст цитати без скорочень і будь-яких змін починається і закінчується лапками «...» і вказівкою на сторінку і номер джерела [ ] після цитати.

18. Додатки потрібно розмішувати у порядку появи посилань на них у тексті. Кожний додаток має починатися з нової сторінки. Їм дають заголовки, надруковані угорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово „Додаток____” і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Й, О, Ч, Ь.

6. Рецензування і захист курсової роботи

Курсову роботу подають згідно графіка на кафедру на рецензування. В рецензії висвітлюються позитивні сторони курсової роботи та її недоліки. Наприкінці рецензент виставляє попередню оцінку. Рецензія за роботу повертається студенту. Якщо рецензія негативна, роботу потрібно вдосконалити у відповідності із зауваженнями і подати на повторну перевірку у визначений керівником термін (див. додаток Д).

До захисту допускаються тільки роботи, що повністю задовольняють встановленим вимогам за змістом, структурою та технічним оформленням.

Захист курсової роботи відбувається у встановлений термін на засіданні комісії, що призначається завідувачем кафедри. В процесі захисту студент викладає головну ідею і зміст роботи, а потім відповідає на запитання. У відомості обліку успішності виставляються: загальна підсумкова оцінка за 100-бальною системою, оцінка за системою ЄКТС та оцінка в 4-х бальній системі (див. додаток Е).

Переведення 100-бальної шкали оцінювання в 4-х бальну та шкалу за системою ЄКТС для фіксації в нормативних документах університету здійснюється в такому порядку:

Оцінка за системою ЄКТС	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ПУЕТ	Оцінка за національного шкалою	Якісні критерії оцінки знань
А	90-100	5 (відмінно)	Глибокі знання, можлива незначна кількість помилок
В	82-89	4 (добре)	Міцні знання з можливими кількома помилками
С	74-81	4 (добре)	Достатні знання з можливими кількома грубими помилками

D	64-73	3 (задовільно)	Непогані знання, але є значна кількість недоліків
E	60-63	3 (задовільно)	
FX	35-59	2 (незадовільно) з можливістю доопрацювання курсової роботи з урахуванням зауважень, які отримав студент при захисті курсової роботи	Недостатні знання, слабо засвоєний матеріал, невміння самостійно викласти його зміст
F	0-34	2 (незадовільно) з обов'язковим написанням нової курсової роботи у відповідності з наказом по університету, за яким йому призначається нова тема курсової роботи, керівник і терміни виконання	Невміння осмислити зміст теми і публічно чи письмово представити його

7. Темы курсових робіт

1. Вплив глобалізації на функціонування світового та національних ринків туристичних послуг.
2. Інформаційні технології у сфері міжнародного туризму
3. Державне регулювання міжнародної туристичної діяльності
4. Формальності у міжнародному туризмі: сутність, структура, вплив на розвиток в'їзного та виїзного туризму
5. Сучасні тенденції розвитку в'їзного туризму в Україні.
6. Особливості розвитку міжнародного туризму в країнах Шенгенської зони.
7. Світові готельні ланцюги: особливості їх розміщення та функціонування в різних регіонах та країнах світу
8. Роль транспорту в розвитку міжнародного туризму.
9. Туристичні донори та реципієнти: особливості розвитку міжнародного туризму
10. Світовий та регіональні ринки міжнародного туризму: структура та сучасні тенденції розвитку.
11. Безпека у міжнародному туризмі.
12. Законодавча база міжнародного туризму в Україні.
13. Маркетингова діяльність у міжнародному туризмі
14. Роль міжнародних організацій у регулюванні міжнародного туризму.
15. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму в Європейському туристичному регіоні
16. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму в Американському туристичному регіоні
17. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму в Азійсько-Тихоокеанському регіоні

18. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму в країнах Близькосхідного туристичного регіоні
19. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму в Африканському туристичному регіоні
20. Сучасні тенденції транснаціоналізації у міжнародному туризмі
21. Глобальні системи бронювання у міжнародному туризмі
22. Рекламна діяльність у розвитку міжнародного туризму.
23. Міжнародний туристичний менеджмент: сутність, види, функції
24. Сертифікація та стандартизація у міжнародному туризмі
25. Географія сучасних міжнародних потоків
26. Організація міжнародної туристичної діяльності
27. Характеристика міжнародного туризму на прикладі *(назва країни або туристичного мезорегіону)*

8. Плани курсових робіт (зразки)

Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму в Африканському туристичному регіоні

Вступ.

1. Передумови та фактори розвитку міжнародного туризму в регіоні.
2. Місце та значення міжнародного туризму в структурі регіональної та національних економік.
3. Ресурсно-туристичний потенціал регіону.
  - 3.1. Природні туристичні ресурси.
  - 3.2. Історико-культурні туристичні ресурси.
  - 3.3. Рівень розвитку туристичної інфраструктури.
4. Географія, структура та потужність туристичних потоків.
5. Сучасні тенденції, проблеми і перспективи розвитку міжнародного туризму в регіоні.

Висновки.

Інформаційні технології у сфері міжнародного туризму

Вступ.

1. Сутність і роль інформації та види інформаційних технологій у міжнародній туристичній діяльності.
2. Історія розвитку інформаційних технологій у туризмі.
3. Сучасна система інформаційного забезпечення індустрії міжнародного туризму.
  - 3.1 Автоматизація управління діяльністю турфірм.

3.2 Міжнародні системи бронювання

3.3 Особливості співпраці вітчизняних туристичних фірм із міжнародними системами бронювання

4. Проблеми та перспективи розвитку інформаційних технологій у міжнародному туризмі.

Висновки.

Сучасні тенденції розвитку в'їзного туризму в Україні.

Вступ.

1. Фактори розвитку в'їзного туризму в Україні.

2. Туристично-ресурсний потенціал України та його вплив на розвиток в'їзного туризму.

2.1 Природні туристичні ресурси

2.2 Історико-культурні ресурси

2.3 Сучасний стан туристичної інфраструктури

3. Географія, структура та динаміка в'їзного туризму в Україні.

4. Сучасні проблеми та перспективи розвитку в'їзного туризму в Україні.

Висновки.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

І. Основна література

1. Александрова А.Ю. Международный туризм / А.Ю.Александрова. – М. : Аспект Пресс, 2001. – 461 с.
2. Балабанова Р.І. Організація діяльності туристичного підприємства. [текст]: навч. посіб. / Р.І. Балабанова – К. : «Центр учбової літератури», 2012. – 184 с.
3. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик. – К. : ВПЦ “Київський університет”, 2001. – 395 с.
4. Весь мир: Страны. Флаги. Гербы: Энциклопедический справочник. – Минск: Харвест, 2000. – 404 с.
5. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. [текст]: навч. посіб. / С.С. Галасюк, С.Г. Нездоймінов – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 178 с.
6. Географический справочник ЦРУ. – Екатеринбург: У-Фактория, 2005. – 704 с.
7. География международного туризма: Зарубежные страны: Учеб. пособие / Авт.-сост. Л.М. Гайдукевич, С.А. Хомич, В.А. Клицунова и др. – Мн. : Аверсэв, 2004. – 252 с.
8. География международного туризма: Страны СНГ й Балтии: Учеб. пособие / Авт.-сост. Л.М. Гайдукевич, С.А. Хомич, Я.И. Аношко и др. – Мн. : Аверсэв, 2004. – 252 с.
9. Кифяк В.Ф. Організація туризму: Навчальний посібник / В.Ф. Кифяк. – Чернівці : Книги ХХІ, 2008. – 344 с.
10. Любіцева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник / О.О. Любіцева. – 2-е вид., перероб. та доп. – К. : Альтерпрес, 2008. – 300 с.
11. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) / О.О. Любіцева. – К. : Альтерпрес, 2002. – 436 с.
12. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика. Підручник / М.П. Мальська, В.В. Худо. – 2-е вид. перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
13. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник / М.П.Мальська, Н.В.Антонюк, Н.М.Ганич. – К. : Знання, 2008. – 661 с.
14. Масляк П.О. Країнознавство : підруч. для студ. та викл. вищ. навч. закл. / П. О. Масляк. - К. : Знання, 2008. - 292 с.
15. Мельниченко С.В. Інформаційні технології у туристичній індустрії: підручник / С.В. Мельниченко, Н.І. Ведмідь. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-

- т, 2011. – 280 с.
16. Михайліченко Г.І. Інноваційний розвиток туризму: монографія / Г.І. Михайліченко. – К. : Київ нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 608 с.
17. Михайліченко Г.І. Організація туристичних подорожей: навч. посіб. / Г.І. Михайліченко, А.Ю. Єременко. – К. : Київ. нац. торг. – екон. ун-т, 2011. – 392 с.
18. Нездойминов С.Г. Основы круизного туроперейтинга : Учебное пособие / С.Г. Нездойминов. – Херсон: Гринь Д.С., 2013. – 320 с.
19. Окладникова Е.А. Международный туризм. География туристских ресурсов мира / Е.А.Окладникова. – М. – СПб., 2002. – 384 с.
20. Проблеми розвитку туристичного бізнесу: монографія / за заг. редакцією Г.П. Скляра, В.Г. Шкарупи. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 233 с.
21. Розвиток туристичного бізнесу регіону: Навч. посібник / За ред. д. е. н., професора Школи І.М. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2007. – 292 с.
22. Рутинський М.Й. Географія туризму України. Вид. 2-е, перероб. і доп. / М.Й.Рутинський. – К. : ЦУЛ, 2004. – 160 с.
23. Самойленко А.А. География туризма и отдыха / А.А.Самойленко. – Краснодар, 2002. – 220 с.
24. Сенин В.С. Организация международного туризма / В.С. Сенин. – М. : Финансы и статистика, 2001.- 336 с.
25. Стафійчук В.І. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія : [навч. посіб.] / В. І. Стафійчук, О. Ю. Малиновська. - К. : Альтерпрес, 2009. – 427 с.
26. Стратегічний розвиток туристичного бізнесу: монографія / [Т.І.Ткаченко, С.В. Мельниченко, М.Г. Бойко та ін.]; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 596 с.
27. Управління регіональним розвитком туризму: навч. посіб. / Д.М. Стеченко, І.В. Безуглий, Н.П. Турло, С.М. Мархонос. Стеченка. – К. : Знання, 2012. – 455 с.
28. Устименко Л.М. Історія туризму: Навчальний посібник / Л.М. Устименко, І.Ю. Афанасьєв. – 2-е вид. переробл. та допов. – К. : Альтерпрес, 2008. – 354 с.
29. Христов Т.Т. Религиозный туризм / Т.Т. Христов. – М. : Академия, 2003. – 288 с.
30. Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: підручник / Ф.Ф. Шандор, М.П. Кляп. – К. : Знання, 2013. – 334 с.

II. Додаткова література

1. Егоренков Л.И. Введение в технологию туризма: учеб.-метод. пособие / Л.И. Егоренков. – М. : Финансы и статистика; ИНФРА-М, 2009. – 304 с.
2. Новиков В.С. Инновации в туризме: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / В.С. Новиков. – М. : Издательский центр «Академия», 2007. – 208 с.
3. Пазенок В.С. Філософія туризму / В.С. Пазенок, В.К. Федорченко. – К. : Кондор, 2009. – 208 с.
4. Сапронов Ю.Г. Безопасность жизнедеятельности: обеспечение безопасности в туризме и туристской индустрии: учебное пособие / Ю.Г. Сапронов, И.А. Занина, О.В. Соколовская. – Ростов н /Д : Феникс, 2009. – 277 с.
5. Сухов Р.И. Технологии и организация продаж в туристском агентстве: учебное пособие / Р.И. Сухов. – Ростов н/Д : Издательский центр «МарТ»; Феникс, 2010. – 366 с.
6. Холловой Дж. К. Туристический маркетинг: пер. с 4-го англ. изд. / Дж. К. Холловой. – К. : Знання, 2008. – 575 с.
7. Экономика и организация туризма: международный туризм: учебное пособие / Е.Л. Драчева, Ю.В. Забаев, Д.К. Исмаев и др.; под ред. И.А. Рябовой, Ю.В. Забаева, Е.Л. Драчевой. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : КНОРУС, 2010. – 568 с.

Додаток А

Зразок оформлення титульного аркушу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
08 липня 2015 року № 152-Н

Форма № П-4.02

*ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»*

Інститут, факультет _____
Форма навчання _____
Кафедра _____

Курсова робота

з навчальної дисципліни _____

на тему _____
(за матеріалами _____)

Допускається до захисту

«__» _____ 20__ р.

Керівник _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Захищена на _____

Виконав студент гр. _____

«__» _____ 20__ р.

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

напряму підготовки (спеціальності) _____

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (ПІБ)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

Керівник _____
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)

Додаток Б

Зразок оформлення плану курсової роботи

Затверджую

Керівник _____

«_____» _____ 201_ р.

План

курсової роботи з навчальної дисципліни «Міжнародний туризм»
студента (ки) групи _____ спеціальності 242 «Туризм»

(прізвище, ім'я по-батькові)

на тему «Інформаційні технології у сфері міжнародного туризму»

Вступ.

1. Сутність і роль інформації та види інформаційних технологій у міжнародній туристичній діяльності.

2. Історія розвитку інформаційних технологій у туризмі.

3. Сучасна система інформаційного забезпечення індустрії міжнародного туризму.

3.1 Автоматизація управління діяльністю туристичних фірм.

3.2 Міжнародні системи бронювання

3.3 Особливості співпраці вітчизняних туристичних фірм із міжнародними системами бронювання

4. Проблеми та перспективи розвитку інформаційних технологій у міжнародному туризмі.

Висновки.

Студент _____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

Дата

Додаток В

Зразок оформлення змісту курсової роботи

Зміст

	стор.
Вступ.....	3
1. Сутність і роль інформації та види інформаційних технологій у міжнародній туристичній діяльності.	5
2. Історія розвитку інформаційних технологій у туризмі.....	9
3. Сучасна система інформаційного забезпечення індустрії міжнародного туризму.....	16
3.1 Автоматизація управління діяльністю турфірм.	16
3.2 Міжнародні системи бронювання.....	20
3.3 Особливості співпраці вітчизняних туристичних фірм із міжнародними системами бронювання.....	25
4. Проблеми та перспективи розвитку інформаційних технологій у міжнародному туризмі.....	29
Висновки.....	35
Список використаних інформаційних джерел	38
Додатки.....	40

Додаток Г

Зразок оформлення заяви на курсову роботу

Завідувачу кафедри туристичного та готельного
бізнесу _____
студента V курсу
спеціальності 242 «Туризм»
факультету _____
_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

ЗАЯВА

Прошу дозволити виконання курсової роботи з навчальної дисципліни
«Міжнародний туризм» на тему

_____

_____

_____ і затвердити керівником

_____

Студент

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

«__» _____ 20__р.

Погоджено
Керівник

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

«__» _____ 20__р.

Додаток Д

Зразок оформлення рецензії на курсову роботу

Рецензія

на курсову роботу (проект) студента(ки) ____ курсу напряму підготовки
(спеціальності) _____

(прізвище, ім'я, по-батькові)

на тему _____, яка

виконана за матеріалами _____
(назва організації (підприємства))

Орієнтовна схема рецензії

1. Актуальність теми
2. Коротка характеристика кожного питання курсової роботи (проекту):
послідовність і логічність, повнота і достовірність, новизна викладення питань
плану, використання передового досвіду і прогресивних методів дослідження
(економіко-математичних методів і моделей ПЕОМ), прийняття самостійних
рішень, значимість пропозицій, їх обґрунтування, доречність їх практичного
застосування, недоліки
3. Якість оформлення роботи, таблиць, графіків, діаграм та ін.
4. Загальний висновок.

Рецензент _____ (посада) _____ (підпис)
(ініціали, прізвище)

Дата

Додаток Е

Лист оцінювання курсової роботи

з дисципліни _____, виконаної студентом _ курсу
факультету _____
_____ ПІБ студента

№ п/п	Критерії оцінювання	Бали	
		керівник	комісія
	Зміст (до 50 балів)		
1.	Обґрунтування актуальності теми (до 3 балів)		
2.	Повнота розкриття теми (до 10 балів)		
3.	Використання достовірних (віртуальних) статистичних і фактичних даних, що характеризують проблему та їх аналіз в динаміці (до 5 балів)		
4.	Використання математичних та статистичних методів, методів моделювання, комп'ютерних технологій (до 5 балів)		
5.	Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих документів (до 2 балів)		
6.	Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та наукова новизна результатів дослідження (до 10 балів)		
7.	Наявність в курсовій роботі (проекті) наглядних матеріалів (таблиць, графіків, схем), та їх аналіз (до 5 балів)		
8.	Обґрунтованість висновків (до 10 балів)		
	Оформлення та організація виконання (до 20 балів)		
9.	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення курсової роботи в цілому (титульний аркуш, затверджений план, зміст, структура, посилання на літературні джерела) (до 5 балів)		
10.	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул, та графічних ілюстрацій (до 5 балів)		
11.	Відповідність чинним вимогам щодо оформлення літературних та інших інформаційних джерел (до 5 балів)		
12.	Дотримання графіка виконання курсової роботи (проекту) (до 5 балів)		
	Захист (до 30 балів)		
13.	Повнота та лаконічність висвітлення у доповіді ключових аспектів роботи (до 10 балів)	X	
14.	Презентація курсової роботи (проекту) (до 10 балів)	X	
15.	Аргументованість та повнота відповідей на додаткові питання (до 10 балів)	X	
	Всього балів		
	Підсумкова оцінка за національною шкалою		
	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС		
	Підпис членів комісії		
	Дата захисту		

Зміст

ВСТУП.....	3
1. Загальні положення.....	3
2. Вимоги до змісту курсової роботи.....	4
3. Вимоги до структури курсової роботи.....	4
4. Етапи виконання курсової роботи.....	5
5. Правила оформлення роботи.....	9
6. Рецензування і захист курсової роботи.....	11
7. Теми курсових робіт.....	12
8. Плани курсових робіт (зразки).....	13
СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ.....	15
ДОДАТКИ.....	18